Dosarul nr. 4r-1699/25 Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani
Nr. PIGD: 4-24141846-02-4r-19052025 Judecător: Slobodzean Silvia

D E C I Z I E

12 martie 2026 mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții de Apel Centru
Având în componența sa:
Președintele ședinței, judecător Bulhac Ion
Judecători Pîslariuc Vitalie și Mămăligă Natalia

examinând în ordine de recurs, *fără participarea părților*, recursul declarat de Pogorevici Sergiu, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 29 aprilie 2025, adoptată în cauza contravențională intentată împotriva lui Pogorevici Sergiu, învinuit în comiterea contravenției prevăzute de art. 74 alin. (1) din Codul contravențional,

Procedura înștiințării părților a fost legal executată.

Verificând legalitatea hotărârii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate în recurs, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,-

A C O N S T A T A T:

Soluția și argumentele instanței de fond:

La 03.12.2024, ora 16:20, de către agentul constatator, specialist principal al Agenției de Inspectare și Restaurare a Monumentelor din Republica Moldova, Țîra Ion, a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție nr. 000036, fiind reținut că, Pogorevici Sergiu, activând în calitate de administrator al SRL „Medclinic International” a încălcat legislația cu privire la patrimoniul cultural, acțiune exprimată prin intervenție de construcții la imobilul amplasat pe str. *****, mun.Chișinău, fără actele permisive de construcție asupra monumentului protejat de stat înregistrat cu nr. 351 în Registrul Monumentelor Republicii Moldova, ocrotite de stat, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 1531 din 22.06.1993, fiind încălcat regimul de protecție și de folosire a bunurilor de patrimoniu cultural.

Astfel, prin acțiunile sale Pogorevici Sergiu a comis contravenția prevăzută de art. 74 alin. (1) cod contravențional.

În conformitate cu art. 395 din Codul contravenţional, agentul constatator a remis materialele în instanța de judecată în vederea examinării chestiunii privind tragerea persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional la răspundere contravențională în condițiile art. 74 alin. (1) din Codul contravenţional, cu propunerea aplicării unei sancțiuni sub formă de amendă.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 29 aprilie 2025 s-a recunoscut vinovat Pogorevici Sergiu în comiterea contravenției prevăzute de art. 74 alin. (1) din Codul contravențional și i s-a aplicat sancțiune cu amendă în cuantum de 350 (trei sute cincizeci) de unități convenționale, ce constituie echivalentul sumei de 17 500 (șaptesprezece mii cinci sute) lei.

S-a explicat lui Pogorevici Sergiu că, potrivit art. 34 alin. (3) Cod contravențional, este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plătește în cel mult 3 (trei) zile lucrătoare de la data aducerii la cunoştinţă a deciziei de aplicare a sancţiunii contravenţionale, iar în acest caz, se consideră că sancțiunea amenzii este executată integral.

Solicitările recurentului:

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, Pogorevici Sergiu a declarat recurs, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani din 29 aprilie 2025 și încetarea procesului contravenţional în temeiul art. 441 alin. (1) lit. a) Cod contravențional - lipsa faptei contravenționale.

În motivarea recursului, recurentul a invocat instanța de fond nu a analizat în mod corespunzător elementul subiectiv al contravenției. Relevă că lucrările realizate au constat exclusiv în înlocuirea plăcilor deteriorate din zona de acces a imobilului, acțiuni efectuate în scopul prevenirii riscurilor pentru vizitatori, având în vedere destinația publică a clădirii și specificul activității centrului oftalmologic. Aceste lucrări au avut caracter strict de întreținere, fiind realizate în temeiul obligațiilor contractuale asumate față de Consiliul municipal Chișinău și în corespundere cu documentația de proiectare și execuție aprobată de instituțiile competente, inclusiv de Ministerul Culturii. Asifel, lipsa intenției culpabile exclude existența vinovăției, astfel cum este prevăzut de art. 14 din Codul contravențional.

Susține că instanța de fond a aplicat în mod greșit regimul juridic al intervențiilor asupra monumentelor istorice, calificând lucrările de întreținere drept intervenții neautorizate. Indică că, potrivit ordinului Ministerului Culturii nr. 232/2010, lucrările de întreținere curentă care nu afectează structura, imaginea arhitecturală sau finisajele originale ale monumentului sunt exceptate de la obligația de avizare sau autorizare.

Opinează recurentul că, înlocuirea plăcilor deteriorate cu materiale de același tip nu reprezintă o intervenție structurală sau estetică asupra imobilului, iar

interpretarea extensivă a noțiunii de „intervenție” în detrimentul persoanei sancționate contravine principiului legalității sancționării.

Totodată, menționează că lucrările efectuate au avut caracter reparatoriu și conservator, fără a afecta elemente arhitecturale, structurale sau estetice ale clădirii și fără a genera vreun prejudiciu material sau simbolic. În susținerea acestei poziții face trimitere și la certificatul de urbanism nr. 456/15 din 17.08.2015, prin care a fost permisă replanificarea încăperilor centrului oftalmologic situat pe str. Serghei Lazo, nr. 7A din mun. Chișinău, document în care se prevede expres finisarea scării principale cu plăci din travertin sau gresie antiderapantă. Lucrările realizate au fost conforme acestor indicații și au avut drept scop exclusiv asigurarea securității vizitatorilor.

La 17 februarie 2026, Pogorevici Sergiu a depus cerere de recurs suplimentar, invocând că argumentele expuse inițial sunt confirmate de documentația tehnică aferentă proiectului de execuție nr. 19/25.02.2025-PE „Restaurarea fațadelor și acoperișului – Vila urbană a lui A.S. MiMi”, situată în mun. Chișinău, str. S. Lazo nr.7, beneficiar fiind SRL „Medclinic International”.

Recurentul subliniază că, în urma examinării documentației tehnice, rezultă că proiectul de execuție stabilește expres tipurile de intervenții admise asupra elementelor arhitecturale ale imobilului, printr-un sistem de marcaje, inclusiv intervențiile de restaurare parțială sau completare a elementelor deteriorate. Lucrările realizate în zona scărilor se încadrează în categoria intervențiilor marcate în proiect cu culoarea albastră, care prevăd restaurarea sau completarea elementelor degradate.

În aceste condiții, intervențiile efectuate nu au constituit modificări arbitrare ale elementelor arhitecturale ale imobilului, ci au reprezentat executarea soluțiilor tehnice prevăzute în documentația de proiectare. Se mai arată că lucrările au avut caracter reparator și conservator, fiind orientate spre menținerea integrității funcționale și arhitecturale a clădirii, fără a afecta structura acesteia, fără a modifica imaginea arhitecturală și fără a altera valoarea istorică a edificiului.

Totodată, accentuează că proiectul de execuție a fost avizat de Ministerul Culturii al Republicii Moldova, conform procesului-verbal al ședinței Consiliului Național al Monumentelor Istorice, iar în susținerea argumentelor invocate au fost anexate extrase relevante din documentația tehnică.

Aderent, recurentul precizează că extrasele sunt certificate de beneficiar și corespund documentației originale, iar în cazul în care instanța va considera necesar, poate fi prezentată spre examinare întreaga documentație tehnică, care nu a fost anexată integral din cauza volumului considerabil.

Consideră că circumstanțele confirmate de documentația tehnică demonstrează caracterul legal și justificat al lucrărilor executate, motiv pentru care fapta imputată nu întrunește elementele constitutive ale contravenției și nu prezintă

pericol social.

Procedura de citare a părților.

Conform art.471 alin. (1)-(2) Codul contravențional, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților. Instanța de recurs fixează data examinării recursului și dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinței.

Colegiul penal, ținând cont de faptul că, speța deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziţiei generale din art. 471 alin.(1) Cod contravenţional, a procedat la examinarea cauzei contravenționale fără prezența părților, dar cu acordarea dreptului participanților la proces de a depune referință.

Aprecierea instanței de recurs.

Examinând hotărârea atacată prin prisma motivelor de recurs invocate, cercetând materialele cauzei, Colegiul penal al Curţii de Apel Centru ajunge la concluzia că recursul declarat este unul fondat şi urmează a fi admis, cu casarea hotărârii şi remiterea cauzei la rejudecare, din următoarele considerente:

În conformitate cu art.473 alin. (1) pct.2) lit. c) din Codul contravențional, după examinarea recursului, instanța de recurs dispune rejudecarea cauzei în primă instanță dacă este necesară administrarea de probe suplimentare, dacă a constatat încălcări ale normelor de procedură privind formarea completului instanței de judecată, privind citarea obligatorie a părților, privind respectarea dreptului la apărare şi a dreptului la interpret, precum şi dacă a constatat încălcări ale prevederilor art. 33-35 din Codul de procedură penală aplicate corespunzător.

De asemenea, instanța de recurs reiterează, că în conformitate cu prevederile art.458 din Codul contravențional, la examinarea cauzei contravenționale în fond, instanța de judecată urma să soluționeze următoarele chestiuni: caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei, în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante, necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale, alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei, iar instanța de recurs urmează în acest context să verifice dacă instanța de fond a respectat aceste condiții ce duc la legalitatea și temeinicia hotărârii emise.

În temeiul prevederilor art.462 alin. (1) din Codul contravențional, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.

Cu titlu de principiu, instanța de recurs relevă că, domeniul contravențional a fost asimilat „acuzațiilor în materie penală”, în înțelesul european autonom al art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Analizând situația de fapt a cauzelor Ziliberberg contra Moldovei, hotărâre din 01.02.2005, §35 și Anghel contra României, hotărâre din 04.10.2007, §52, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că în aceste spețe predomină elementele care sugerează că a fost vorba de acuzații penale. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art.6 §2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Verificând legalitatea, obiectivitatea și corectitudinea hotărârii contestate, în raport cu motivele invocate de recurent, Colegiul Penal constată că, deși prima instanță își întemeiază concluzia și apreciază circumstanțele de fapt a cauzei prin prisma normelor legale care statuează că, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atât circumstanțele care dovedesc vinovăția persoanei, cât și cele care dezvinovățesc persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, precum și circumstanțele atenuante sau agravante, instanța emite o hotărâre care nu este clară și temeinică, fiind contrară normelor legale ce guvernează spețа dedusă judecății.

Din materialele dosarului, Colegiul penal constată că, la data de 03.12.2024, ora 16:20, de către agentul constatator, specialist principal al Agenției de Inspectare și Restaurare a Monumentelor din Republica Moldova, Țîra Ion, a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție nr. 000036, fiind reținut că, Pogorevici Sergiu, activând în calitate de administrator al SRL „Medclinic International” a încălcat legislația cu privire la patrimoniul cultural, acțiune exprimată prin intervenție de construcții la imobilul amplasat pe str. *****, mun. Chișinău, fără actele permisive de construcție asupra monumentului protejat de stat înregistrat cu nr. 351 în Registrul Monumentelor Republicii Moldova, ocrotite de stat, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 1531 din 22.06.1993, fiind încălcat regimul de protecție și de folosire a bunurilor de patrimoniu cultural.

Astfel, prin acțiunile sale Pogorevici Sergiu a comis contravenția prevăzută de art. 74 alin. (1) cod contravențional.

În conformitate cu art. 395 din Codul contravenţional, cauza contravențională a fost remisă în instanța de judecată în vederea examinării chestiunii privind tragerea la răspundere contravențională a persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 29 aprilie 2025 s-a recunoscut vinovat Pogorevici Sergiu în comiterea contravenției prevăzute de art.

74 alin. (1) din Codul contravențional și i s-a aplicat sancțiune cu amendă în cuantum de 350 de unități convenționale, ce constituie echivalentul sumei de 17 500 lei.

Pentru a se pronunța în sensul declarant, instanța de fond a reținut că procesul-verbal cu privire la contravenție nr. 000036 din 03.12.2024, a fost întocmit cu respectarea cerințelor de formă și fond prevăzute de art. 443 Cod contravențional, nefiind identificate vicii de nulitate absolute.

De asemenea, a conchis instanța că vinovăția lui Pogorevici Sergiu în comiterea contravenției prevăzute de art. 74 alin. (1) din Codul contravențional este dovedită pe deplin. În acest sens, instanța a considerat că din totalitatea probelor administrate rezultă cu certitudine că acesta a efectuat intervenții de construcție asupra imobilului amplasat în mun. Chișinău, str. Serghei Lazo nr. 7 – monument istoric înscris în Registrul monumentelor Republicii Moldova ocrotite de stat, *fără a deține actele permisive necesare pentru executarea unor asemenea lucrări.*

Colegiul constată că instanța de fond a acordat valoare probantă determinantă procesului-verbal cu privire la contravenție, fără a supune unei analize critice probele administrate și fără a verifica dacă acestea dovedesc vinovăția debitorului dincolo de orice dubiu rezonabil, standard aplicabil procedurilor contravenționale cu caracter penal în sensul art. 6 CEDO.

Mai mult, în cadrul examinării cauzei în ordine de recurs, Pogorevici Sergiu a anexat la materialele cauzei înscrisuri noi, cu titlu de probă, a căror apreciere nu a fost supusă de către instanța ierarhic inferioară, considerent din care, Colegiul penal este în dificultate de a aprecia legalitatea hotărârii contestate, în lipsa controlului judiciar, sub aspectul oportunității înscrisurilor noi prezentate și anume: *copii ale extraselor din documentația proiectului de execuție Ob. Nr. 100/2015 și extrase din proiectul de execuție Nr. 19/25.02.2025-PE cu legenda intervențiilor.*

Or, în situația în care probele respective pot confirma, combate ori pune la îndoială caracterul veridic al contravenției imputate, vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, instanța de judecată este obligată să asigure un echilibru a intereselor părților și participanților la proces.

Respectiv, circumstanțele stabilite supra, combat concluzia primei instanțe, ceea ce denotă că instanța de fond nu și-a motivat corespunzător soluția.

Elucidarea tuturor împrejurărilor menționate are o mare importanță la examinarea corectă a cauzei, ceea ce instanța de judecată nu a efectuat, prin ce au fost ignorate normele dreptului procedural și dreptul la un proces echitabil, care neapărat servește drept temei pentru anularea hotărârii atacate și remiterea cauzei la o nouă examinare, în aceiași judecătorie, în alt complet de judecată.

În acest context, instanța de recurs reiterează că instanța de fond este obligată să se pronunțe asupra tuturor argumentelor invocate de participanții la proces. Or,

neexpunerea asupra unei cerințe, se egalează cu faptul că nu au fost auzite părțile. Conform practicii CEDO, în cauza Fomin împotriva Moldovei, Cererea nr. 36755/06, Curtea a statuat că: „Rolul unei Decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Mai mult, o Decizie motivată oferă părților posibilitatea de a o contesta precum și posibilitatea ca Decizia să fie revizuită de către o Instanță de Recurs”. Doar prin adoptarea unei decizii motivate, poate avea loc un control public al administrației Justiției (c.f. *Hirvisaari împotriva Finlandei, nr. 49684/99, parag. 30, 27.09.2001*).

Așadar, instanța de fond nu a examinat cauza sub toate aspectele, în mod complet și obiectiv, fără a clarifica circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei, fiind necesară și aprecierea probelor suplimentar prezentate, astfel că, Colegiul penal admite cererea de recurs, casează hotărârea contestată și dispune rejudecarea cauzei în primă instanță, de către un alt complet de judecată.

La judecarea cauzei instanța de fond urmează să țină cont de cerințele art.458 Cod contravențional, urmând să înlăture lacunele comise la examinarea cazului şi în dependență de probele acumulate, să pronunțe o hotărâre întemeiată şi motivată.

În conformitate cu prevederile art. 473 alin.(1) pct.2) lit. c), art.474 din Codul contravențional, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,–

D E C I D E:

Se admite recursul declarat de Pogorevici Sergiu.

Se casează hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 29 aprilie 2025, pronunțată în cauza contravențională intentată împotriva lui Pogorevici Sergiu, învinuit în comiterea contravenției prevăzute de art. 74 alin. (1) din Codul contravențional, și se remite cauza la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător ***Bulhac Ion***

Judecător ***Pîslariuc Vitalie***

Judecător ***Mămăligă Natalia***